

LATVIJAS REPUBLIKAS
FINANŠU MINISTRIJA

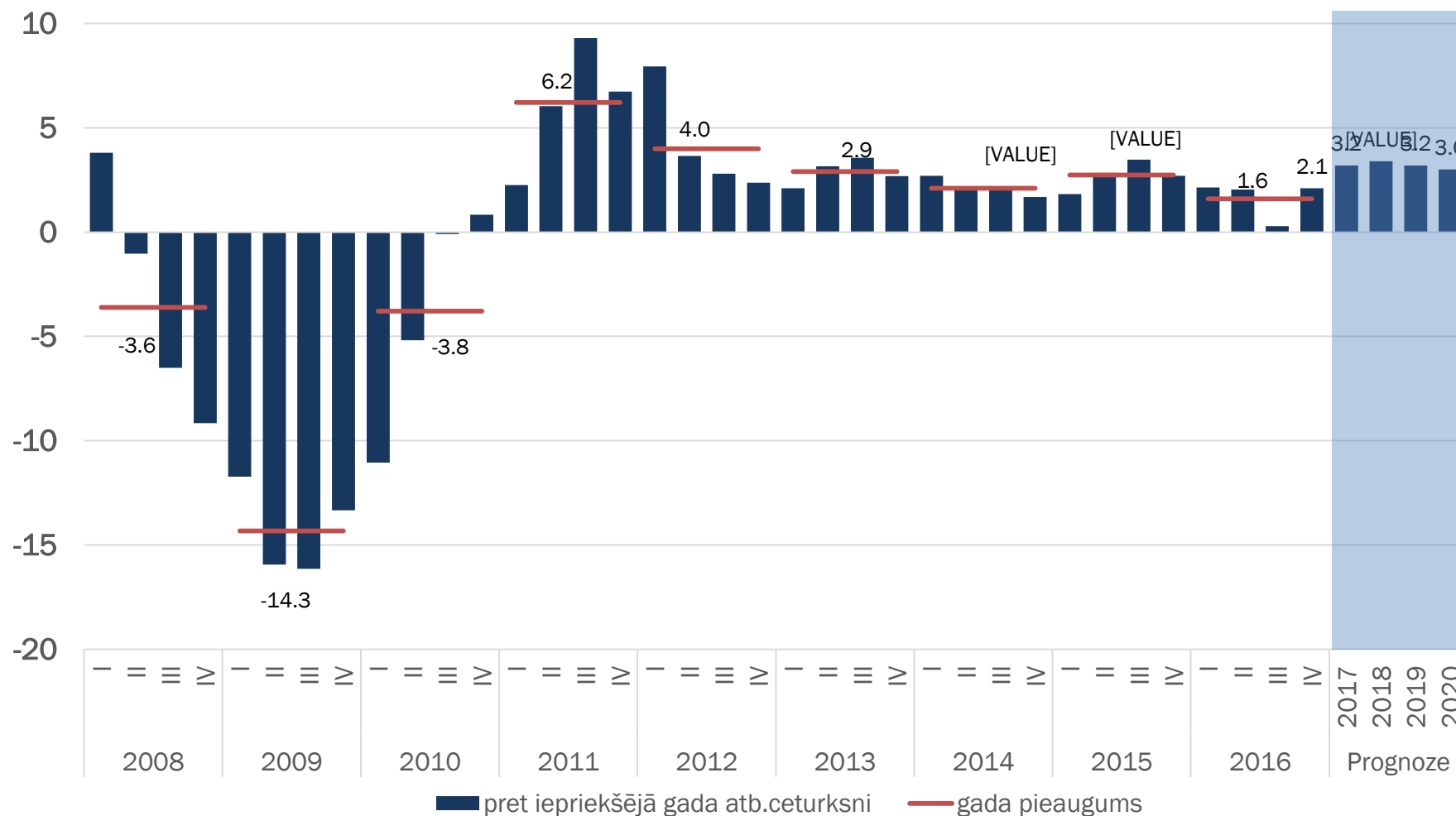
Nodokļu politikas pamatnostādnes 2018.-2021.gadam
– kur meklēt resursus veselības aprūpes finansēšanai

2017.gada 31.marts

Ekonomikas izaugsme: esošā situācija un prognoze

IKP izmaiņas, salīdzināmās cenās, gads pret gadu, %

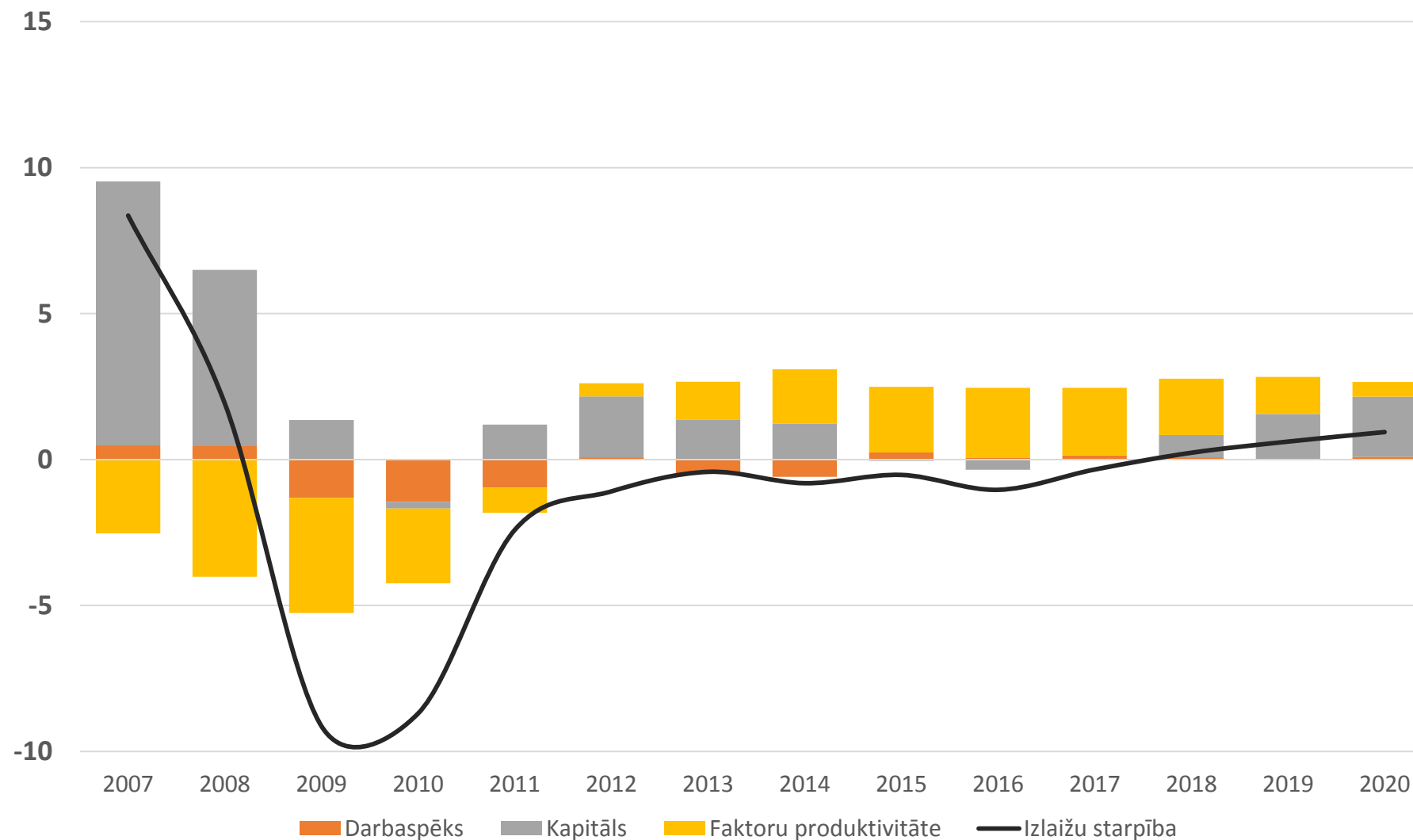
NAP 2020:
vidējā ikgadējā
IKP izaugsme
vismaz 5%
apjomā

Bez straujākas
ekonomikas
izaugsmes
Eiropas līmeņa
labklājību
Latvija sasniegs
vien pēc 50
gadiem

Datu avots: CSP, FM

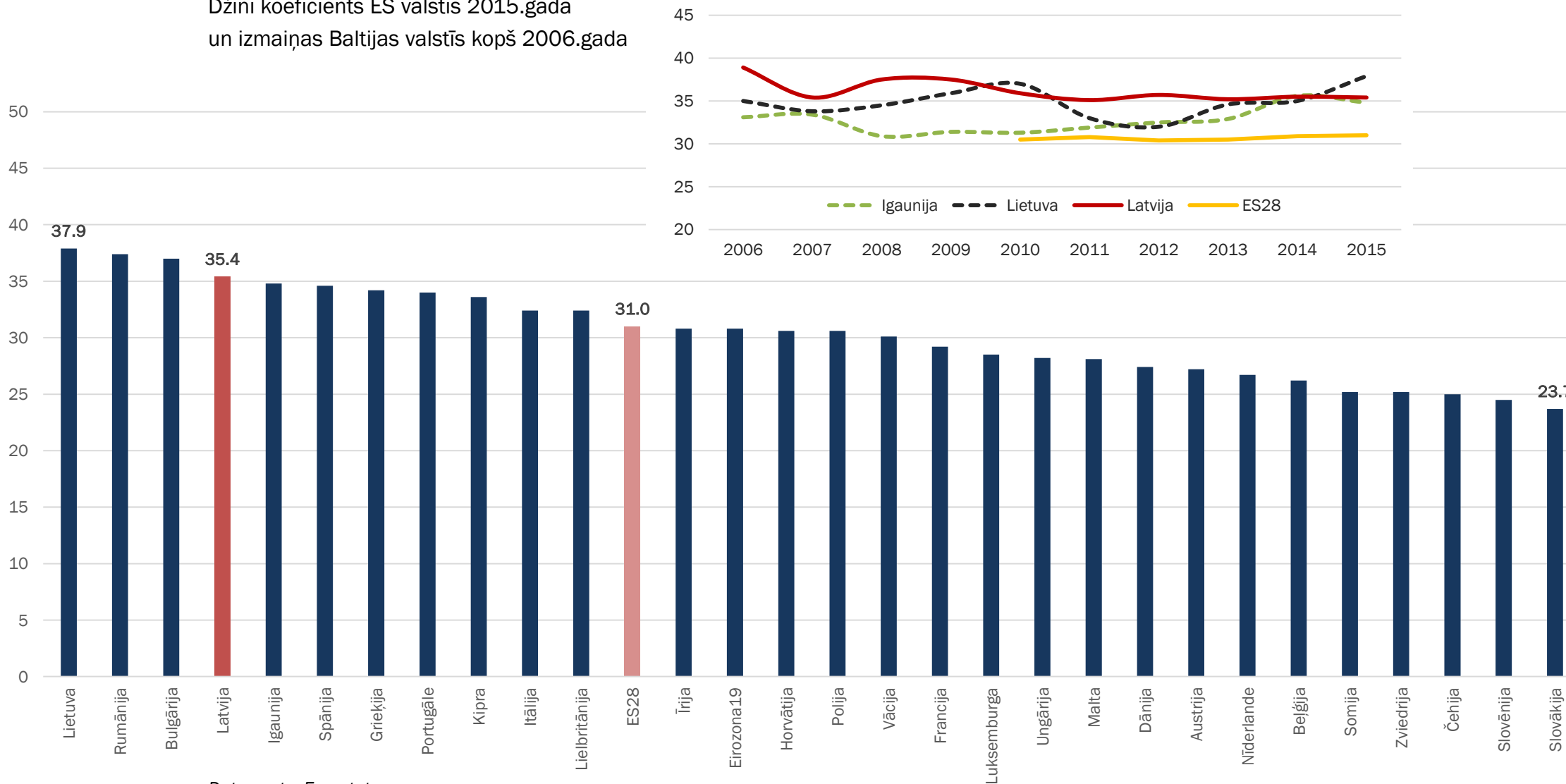
IKP potenciālā izaugsme pamatā balstīsies uz kapitāla un kopējās faktoru produktivitātes izaugsmi: ES fondu ietekme

Nevienlīdzība Latvijā viena no augstākajām Eiropas Savienībā

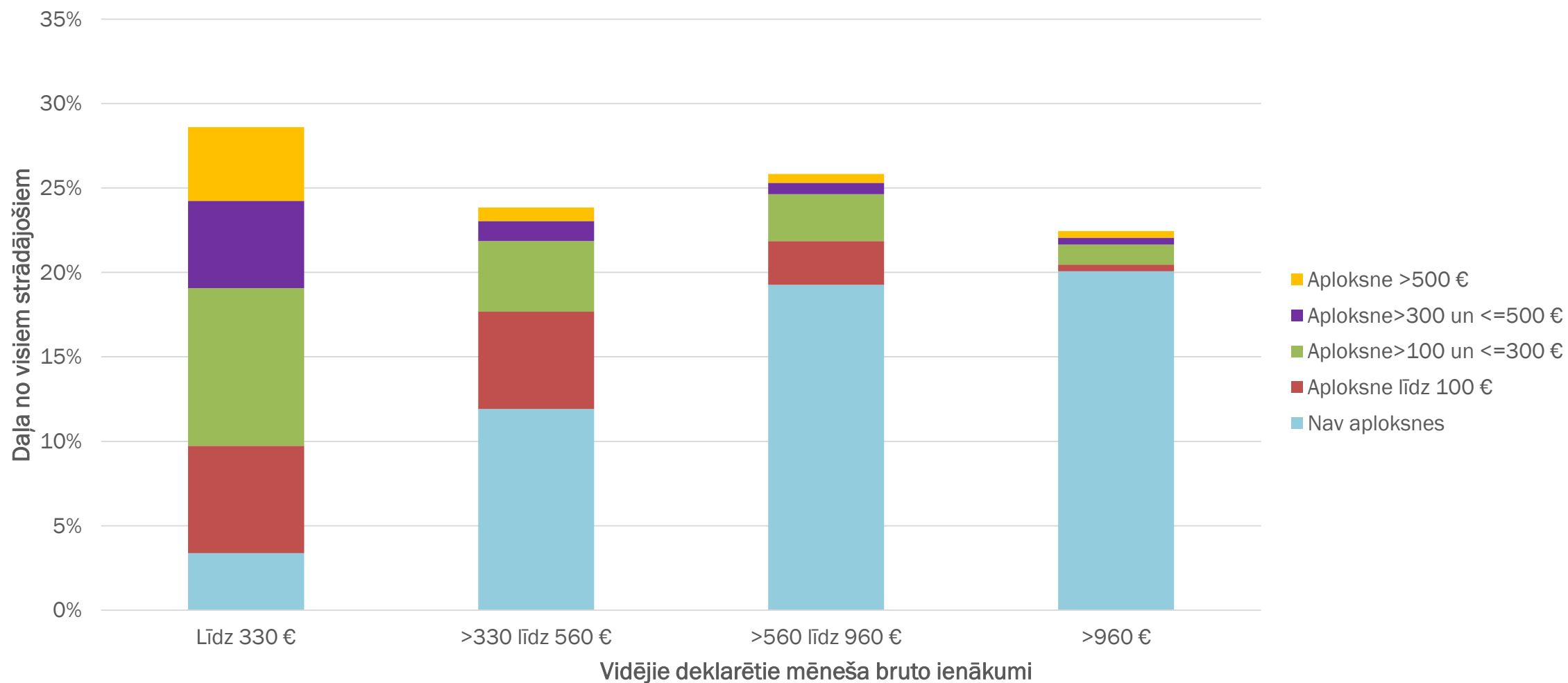
Džini koeficients ES valstīs 2015.gadā
un izmaiņas Baltijas valstīs kopš 2006.gada

Datu avots: Eurostat

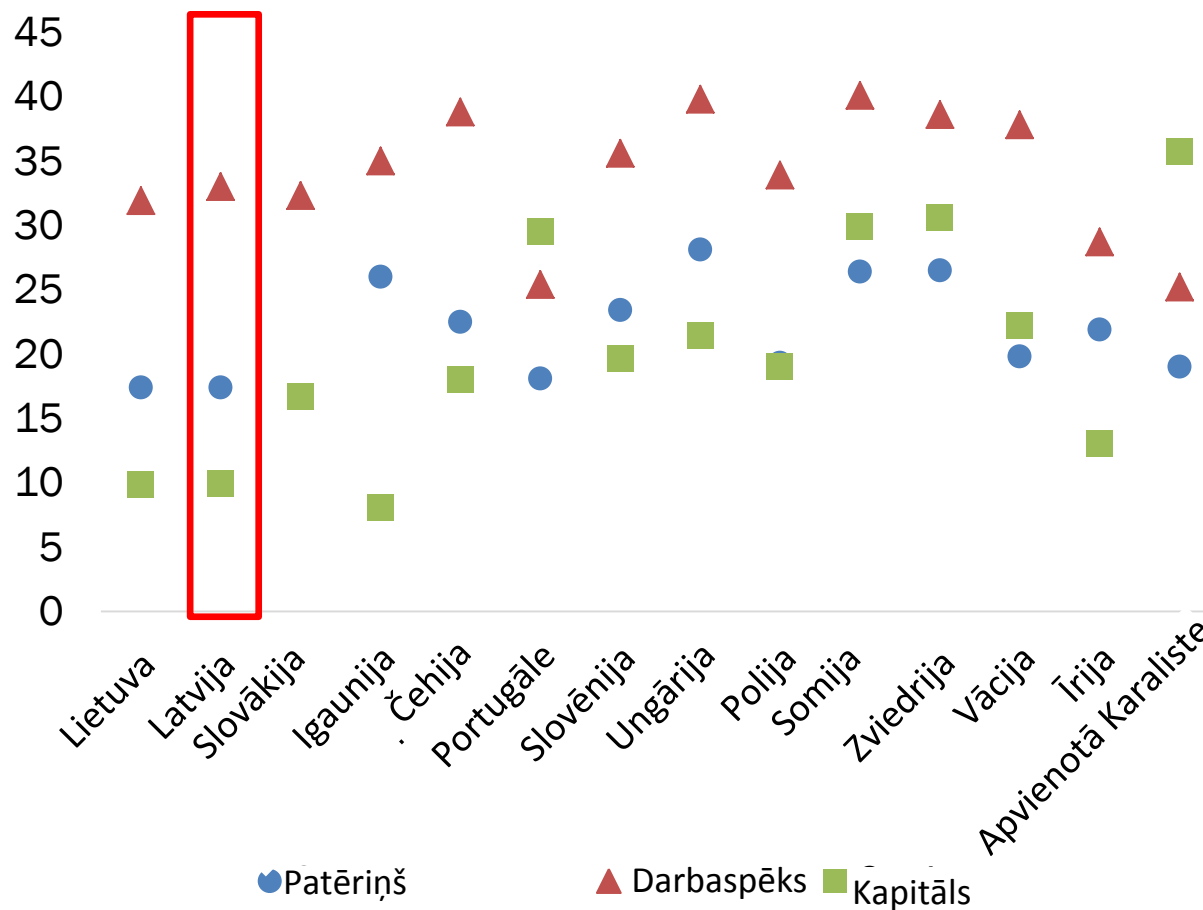
Aplokšņu algas daļa mēneša ienākumos (Dr.mat., prof. M.Hazana dati)

Latvijā darba spēka nodokļi ir salīdzinoši augsti, bet kapitāla nodokļi - zemāki

Kapitāla, darbaspēka un patēriņa faktiskās (netiešās) nodokļu likmes Latvijā un salīdzināmajās valstīs

Nodokļu politikas stratēģijas ietvars

Redzējums: Latvija realizē NAP 2020 paredzēto ekonomikas izrāvienu

Būtiski palielinās tādu uzņēmumu skaits un apgrozījumus, kuri vienlaikus ir ar:

- a) Fokusu uz eksportu
- b) Augstu produktivitāti
- c) Vidējo atalgojumā līmeni, kurš pārsniedz 1000 euro (neto)

Nodokļu ieņēmumi ir lielāki:

- a) Jo ir vairāk tādu maksātāju
- b) Esošie uzņēmēji audzē pelnītspēju un biznesa apjomu
- c) Pieaug godīgu nodokļu maksātāju motivācija

Pamatmērķi

1. Valsts konkurētspējas un eksportspējas paaugstināšana
2. Nevienlīdzības mazināšana
3. Nodokļu ieņēmumi 1/3 no IKP apmērā

Stratēģijas ietvars

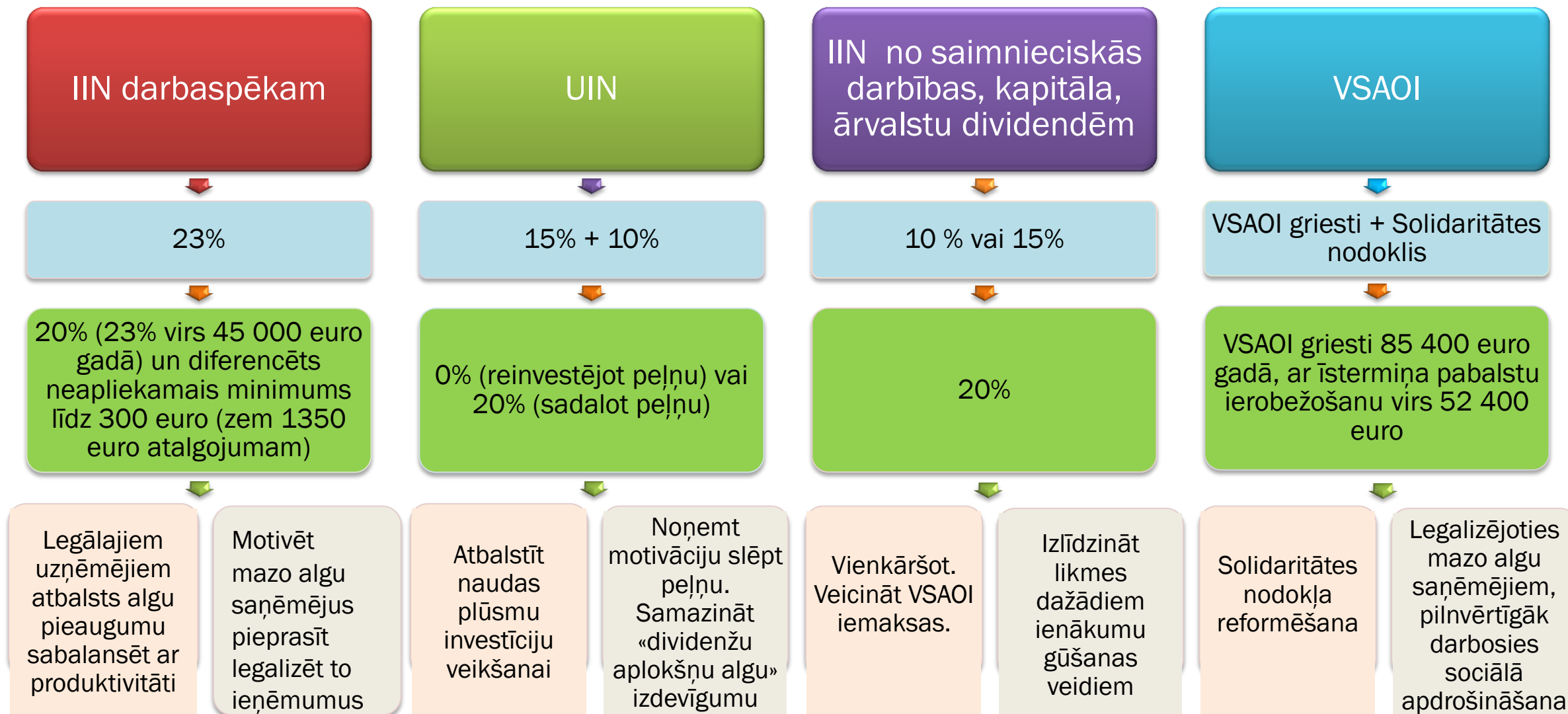
1. Nodokļu struktūras un likmju pārskatīšana
2. Nodokļu administrēšanas uzlabošana
3. Ēnu ekonomikas apkarošana

Principi

1. Prognozējamība un ilgtermiņa redzējums
2. Reģionālā konkurētspēja vismaz Baltijas reģionā
3. Nodokļu samaksas motivācijas uzlabošana
4. Līdzīgs nodokļu slogs līdzīgiem ieņēmumu veidiem
5. Kreditēšanas un kapitalizācijas uzlabošanās
6. Izmaksu samazināšana nodokļu administrēšanai

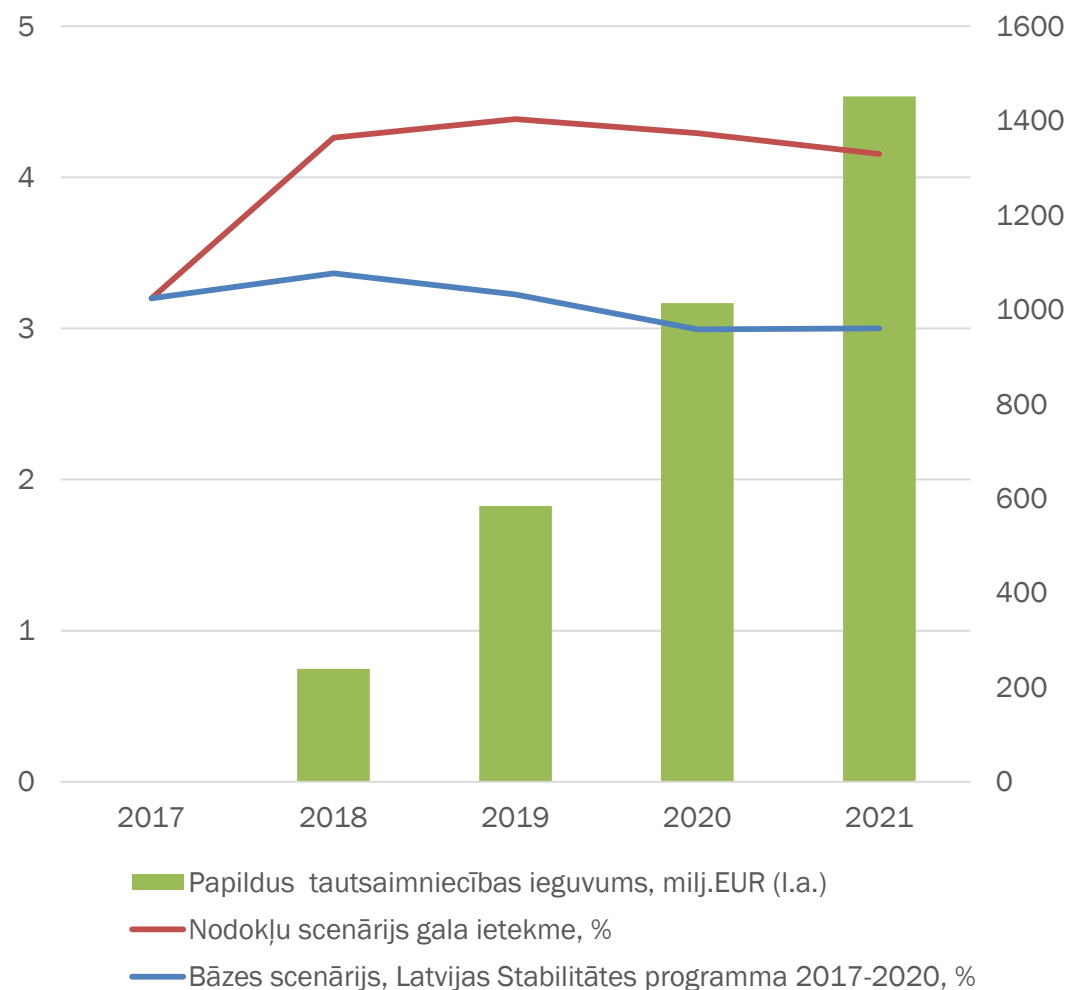

Kompleksais risinājums

Nodokļu reforma veicinās IKP izaugsmi virs 4%

Scenārijs

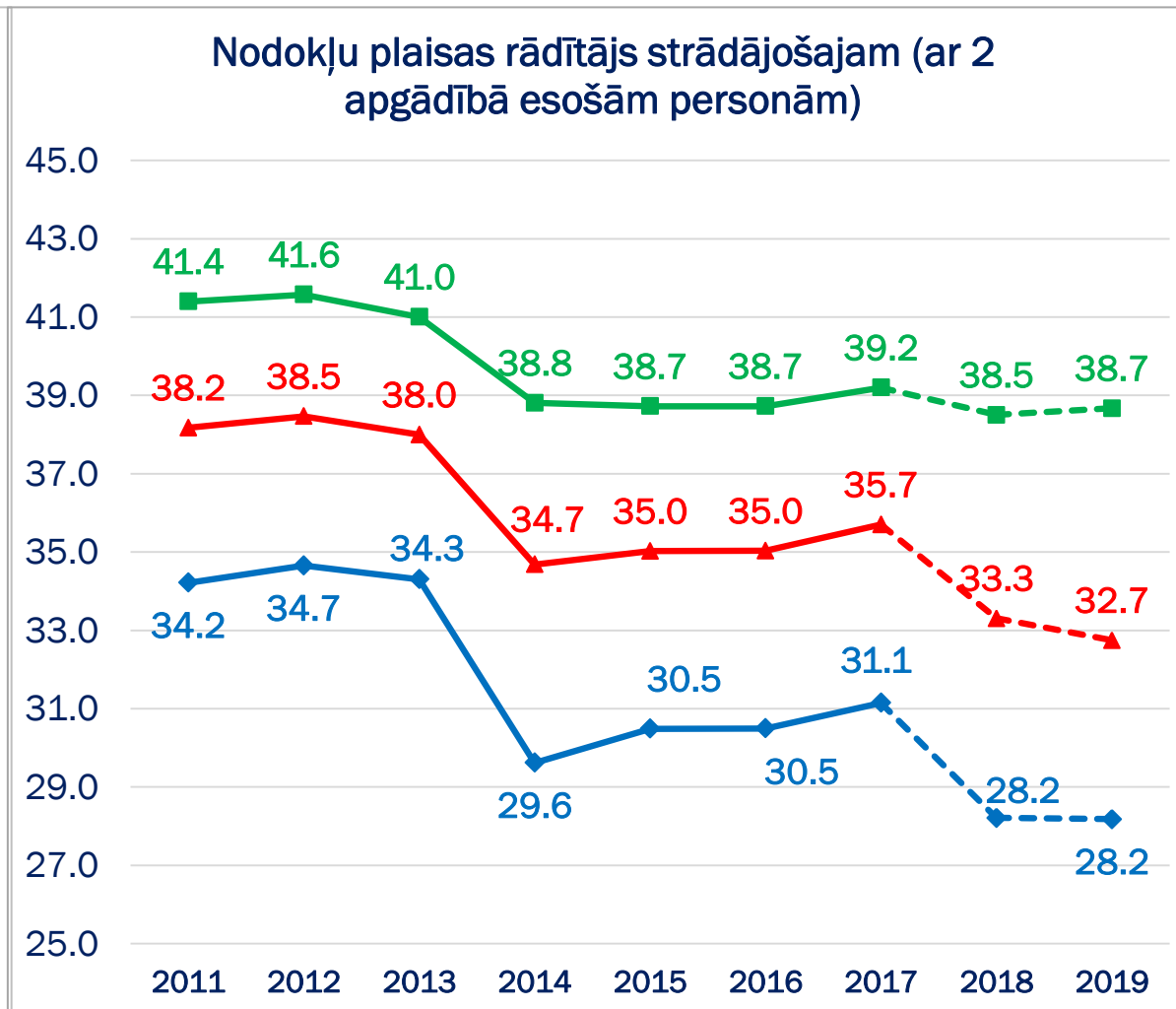
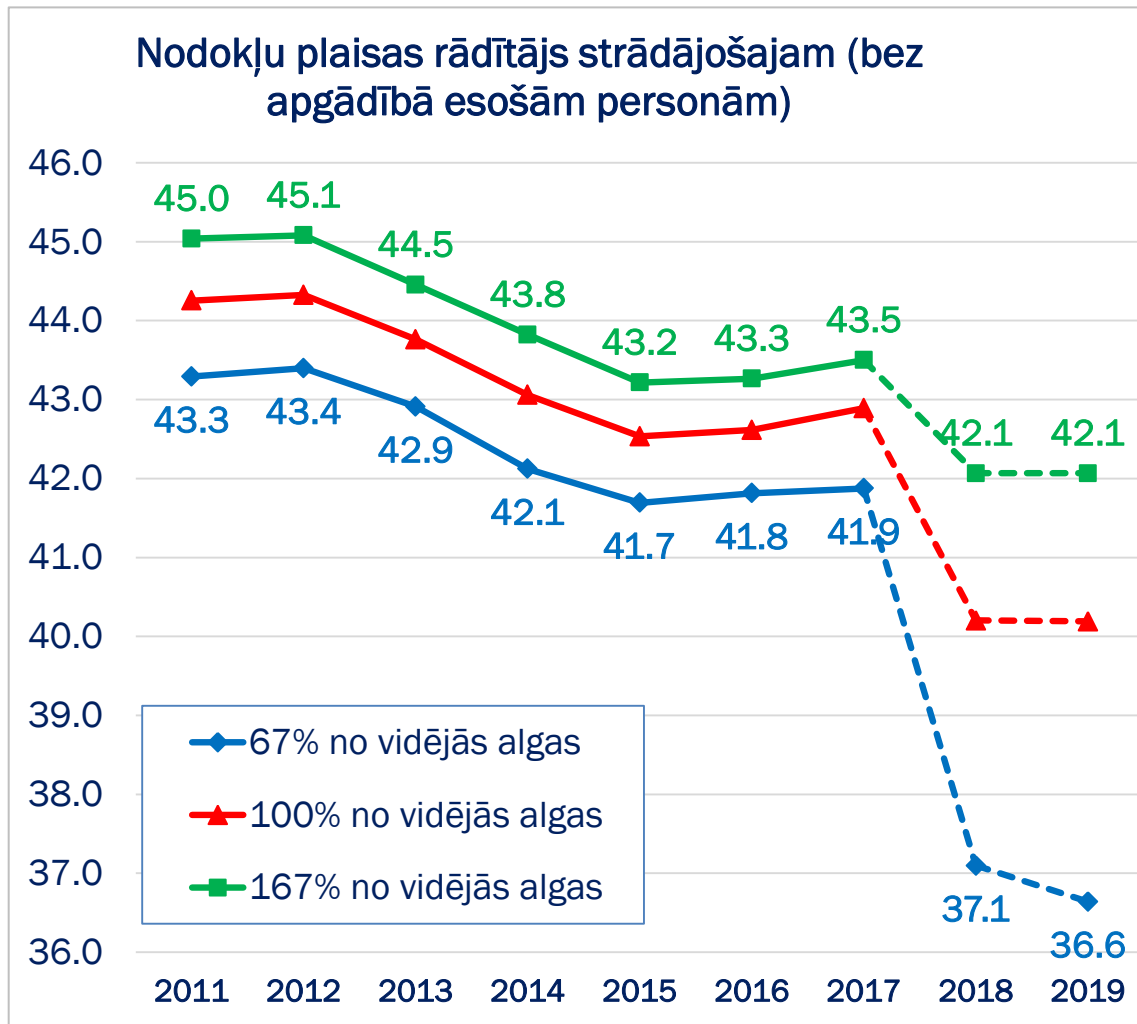
Mājsaimniecības

- Palielināsies to rīcībā esošais ienākums, kurus varēs izmantot patēriņam
- Lielāki ienākumi veicinās pieprasījumu pēc patēriņa kredītiem

Uzņēmumi

- Samazināsies darbaspēka nodokļu slogs, palielinot to konkurētspēju un uzlabojot darbaspēka piesaistes iespējas
- Uzlabosies uzņēmumu kapitalizācija, kas veicinās kreditēšanu un investīcijas, kā arī veicinās labāku ES fondu apguvi
- Pakāpeniski palielināsies uzņēmumu eksportspēja

Darbaspēka nodokļu slogs strādājošajiem pēc nodokļu reformas ir būtiski samazināts

Pēc EUROSTAT datiem 2015.gadā ES vidējais nodokļu plaisas rādītājs strādājošam, kurš saņem 67% no vidējās darba algas (bez apgādībā esošām personām), bija **38,4%**.

leguvumi dažādu algu apmēru saņēmējiem

Strādājošais	Neto darba alga (kas paliek «uz rokas»), euro mēnesī	
	2017.gads	Nodokļu reforma*
Bez apgādībā esošām personām		
- saņem minimālo darba algu (2017.gadā – 380 euro mēnesī; pēc reformas – 430 euro mēnesī)	288,7	367,9
- saņem 700 euro mēnesī	503,4	544,1
- saņem 1 000 euro mēnesī	704,8	739,1
- saņem 1 500 euro mēnesī	1 047,5	1 074,0
Ar 2 bērniem		
- saņem minimālo darba algu	353,1	384,9
- saņem 700 euro mēnesī	583,9	614,1
- saņem 1 000 euro mēnesī	785,3	809,1
- saņem 1 500 euro mēnesī	1 128,0	1 144,0

* DNM 0 -300 euro mēnesī; IIN likmes: 20% - ienākumiem līdz 45 000 euro gadā un 23% ienākumiem virs 45 000 euro gadā

Darba spēka nodokļu reforma

Minimālās algas pieaugums līdz 430 euro

Diferencētais neapliekamais minimums mēnesī no 0 līdz 300 euro** (0 neapliekamais minimums pie atalgojuma virs 1350 euro, 300 – pie minimālās algas)

IIN likme 20% ieņēmumiem līdz 45 000 euro* gadā; 23% virs 45 000 euro gadā (pārsniegumam)

Solidaritātes nodoklis tiek atcelts, paredzētas papildu sociālās iemaksas

līdz 52 400 euro gadā – parastajā režīmā; no 52 400 līdz 85 400 euro – netiek piešķirti īstermiņa pabalsti; virs 85 400 euro gadā – nav jāmaksā

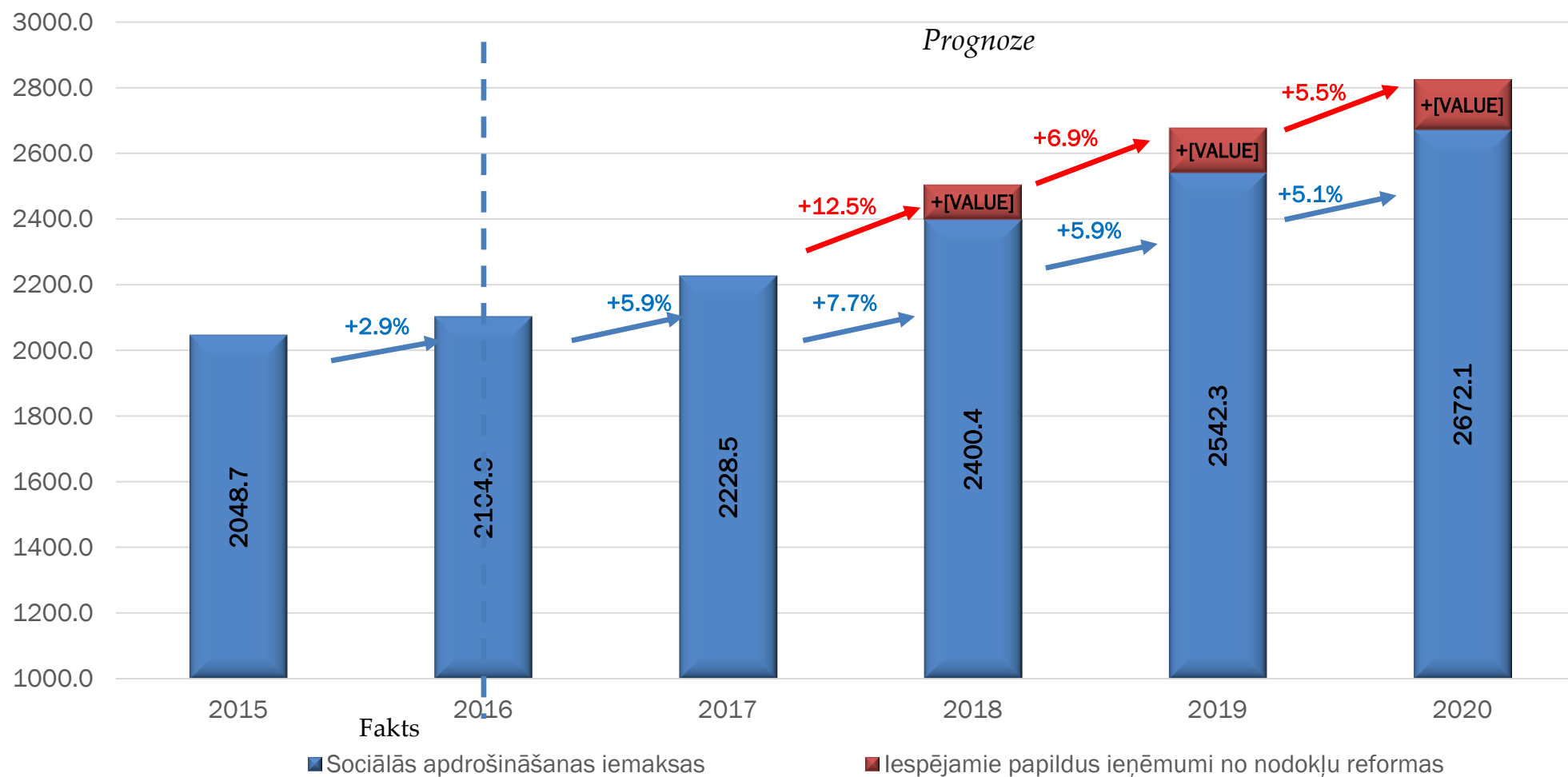
Neapliekamais minimums pensionāriem 300 euro mēnesī

1% no sociālajām iemaksām tiek novirzīts veselības finansējumam

Sociālās apdrošināšanas iemaksas valsts speciālajā budžetā*, milj. euro

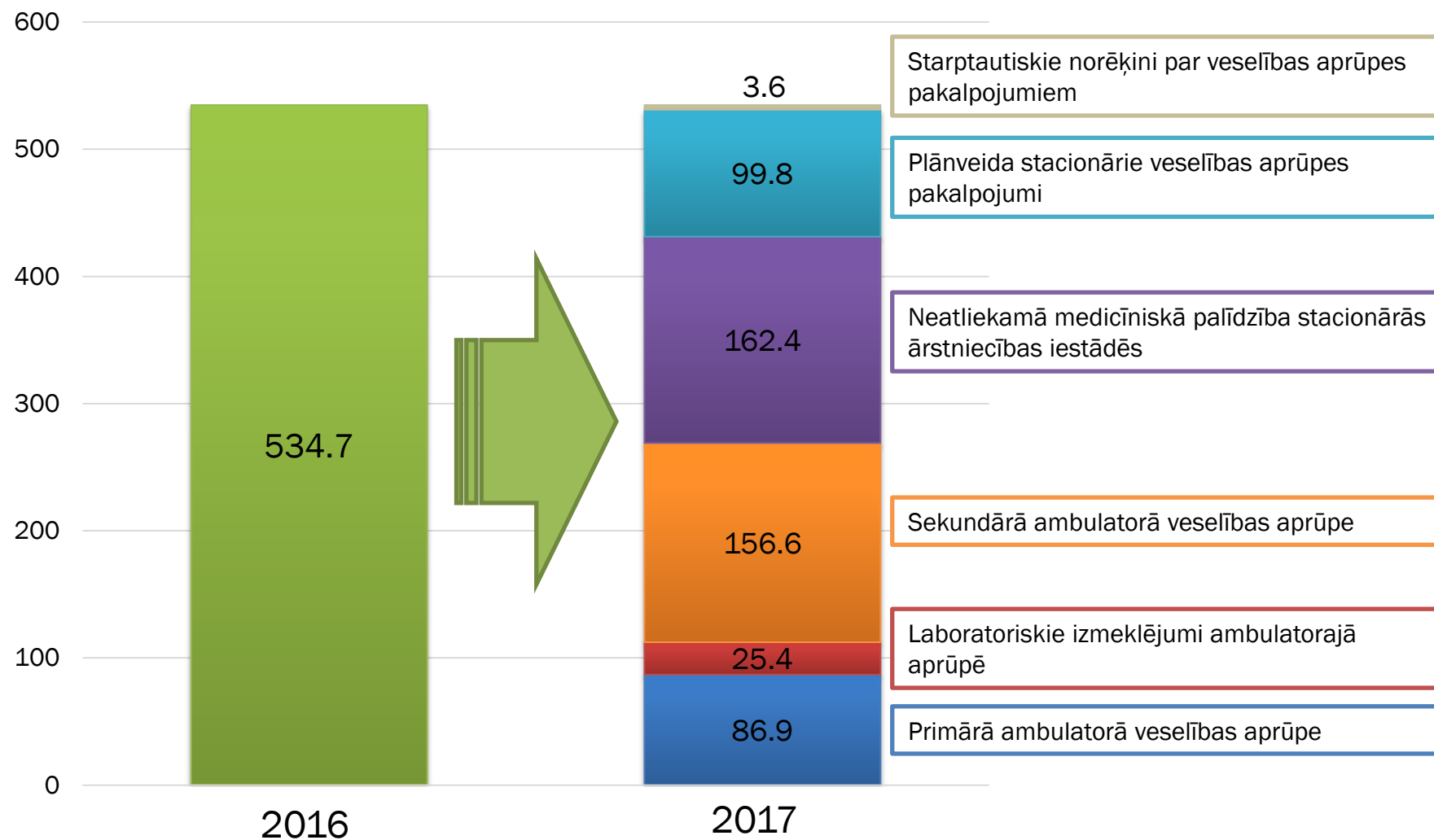
Ierosinātās izmaiņas solidaritātes nodoklī, autoratlīdzību regulējumā, minimālās algas pieaugums nodrošina papildu ieņēmumus sociālajā budžetā

*neskaitot iemaksas otrajā pensiju līmenī

Izmaiņas VM programmu struktūrā turpmāk nodrošinās izdevumu izsekojamību un caurskatāmību

Finansējuma piesaiste veselības nozarei

Ārpus nodokļu politikas ietvara risināmie jautājumi

Veselības ministrijas «mājas darbs»: precīzi jāieziņē sasniedzamie rezultāti papildu līdzekļu piešķiršanas rezultātā

Veselības nozarei ir piešķirta atkāpe (valsts budžeta deficīts), kas jāpamato, lai tā saglabātos arī nākamajā gadā
Iespējamā budžeta atkāpe 2018.gadā ir 0,4% no IKP un 0,5% no IKP 2019.gadā

Nodokļu politikas ietvarā risināmie jautājumi

Sociālās apdrošināšanas iemaksu sasaiste ar veselības nozares finansējumu: 1% iezīmēšana no sociālajām iemaksām

Sociālās apdrošināšanas iemaksu maksātāju identifikācija, saņemot veselības pakalpojumus

Veselības nodokļa likmes Lietuvā un Igaunijā 2017.gadā.

	KOPĀ, no tā:	9,0%
Lietuvā	- darba devējs	3,0%
	- darba ņēmējs	6,0%
Igaunijā	Darba devējs	13%

Nodokļu reformas fiskālā stratēģija

Galvenais
mērķis

IIN likmes samazināšana un UIN 0% reinvestētai peļņai ir centrālie nodokļu reformas instrumenti, kuru mērķis ir radīt impulsu ilgtermiņa IKP izaugsmes pieaugumam par 1,5 pp – 2 pp virs bāzes scenārija.

Priekšnoteikums

Stratēģija var būt sekmīga tikai tad, ja impulss ir pietiekami liels, lai mainītu investoru uzvedību (reakciju).
Tādēļ ir vitāli svarīgi, ja vien var panākt fiskālo sabalansētību, atturēties no centrālo nodokļu reformas instrumentu papildināšanas ar politikas pasākumiem, kas samazina impulsa lielumu

Fiskālais
iztrūkums

Ja stratēģija ir sekmīga, ilgtermiņā lielāka IKP izaugsme ģenerē monetārajā izteiksmē lielāku ieņēmumu pieaugumu nekā reformas instrumentu izsauktais tiešais ieņēmumu samazinājums. Tomēr īstermiņā rodas ieņēmumu iztrūkums

Nepieciešams nodrošināt reformas fiskālo sabalansētību pirmajos reformas gados

Paldies par uzmanību!